

Mål C-716/20**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

31 december 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Supremo Tribunal de Justiça (Portugal)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

10 november 2020

Klagande:

RTL Television GmbH

Motparter:

Grupo Pestana S.G.P.S., S. A.

SALVOR – Sociedade de Investimento Hoteleiro, S. A.

Saken i det nationella målet

RTL Television GmbH har i sitt överklagande av den dom som meddelats av Tribunal da Relação de Lisboa (Appellationsdomstolen i Lissabon, Portugal) i ett mål där motpartsbolagen var Grupo Pestana S.G.P.S., S. A. och Salvor, Sociedade de Investimento Hoteleiro, S. A., tagit upp frågan om huruvida begreppet ”vidaresändning via kabel” i artikel 1.3 i rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 omfattar spridning till allmänheten när den som utför spridningen inte är ett sändarföretag och om en samtidig sändning av en tv-kanals program, som sänds via satellit, genom olika tv-apparater som är installerade i hotellrum, via koaxialkabel, utgör en vidaresändning av dessa program.

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Tolkning av unionsrätten, särskilt artikel 1.3 i rådets direktiv 93/38/EEG av den 27 september 1993 och artikel 267 b FEUF.

Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

1. Ska begreppet ”vidaresändning via kabel” i artikel 1.3 i rådets direktiv 93/38/EEG av den 27 september 1993 tolkas så att det, utöver ett sändarföretags samtidiga sändning av ett annat sändarföretags sändning, även omfattar en samtidig och oavkortad spridning till allmänheten via kabel av en ursprunglig sändning av radio- eller tv-program avsedda för mottagning av allmänheten (oberoende av huruvida den som genomför denna sändning till allmänheten är ett sändarföretag eller inte)?

2. Utgör en samtidig spridning av en tv-kanals sändningar, som sänds via satellit, genom olika tv-apparater som installerats i hotellrum, via koaxialkabel, en vidaresändning av sådana sändningar, som omfattas av bestämmelsen i artikel 1.3 i rådets direktiv 93/38/EEG av den 27 september 1993?

Anförda unionsbestämmelser

Rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidaresändning via kabel: Artikel 1.3.

Anförda nationella bestämmelser

Código do Direito de Autor e dos Direitos Conexos (lagen om upphovsrätt och närstående rättigheter) (nedan kallad upphovsrättslagen), lagdekret nr 63/85, av den 14 mars *Diário da República* nr 61/1985, serie I, av den 14 mars 1985, i ändrad version: Artiklarna 176.9, 176.10 samt 187.1 a och e.

Lagdekret nr 333/97 av den 27 november, *Diário da República* nr 275/1997, serie I-A av den 27 november 1997 (genom vilket rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 införlivats med den portugisiska lagstiftningen): Artiklarna 3 och 8.

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Klagandebolaget, RTL GmbH (nedan kallat RTL) med säte i Köln, Tyskland, är ett bolag som utför ljudradio- och tv-sändningar, som är avsedda för mottagning av allmänheten.
- 2 Klagandebolaget är ett av bolagen i ett konglomerat av sändarföretag, som agerar i samverkan under företagsnamnet ”Media Group RTL Germany” eller ”Mediengruppe RTL Deutschland”. I ”Media Group RTL Germany” eller ”Mediengruppe RTL Deutschland” ingår även olika bolag som särskilt angetts i de nationella domarna.

- 3 Alla dessa bolag, inbegripet klagandebolaget, tillhör direkt eller indirekt RTL Group S.A., Luxembourg. Detta bolag leder en av de främsta företagskoncernerna inom underhållningssektorn i Europa, i vilken flera radio- och tv-kanaler i olika europeiska länder ingår.
- 4 Klagandebolaget utför ljudradio- och tv-sändningar för olika ”gratis” tv-kanaler, det vill säga vars mottagning och användning i privat syfte inte kräver betalning av någon licens, däribland kanalen ”RTL Television” (nedan kallad kanalen RTL).
- 5 Kanalen RTL är en ”allmän kanal”. Dess innehåll erbjuder tittarna ett mycket brett utbud av televisionsformat (filmer, serier, underhållningsprogram, dokumentärer, sportprogram samt nyhets- och informationssändningar). Den är en av de tyskspråkiga tv-kanaler som är mest kända och mest sedda av Europeiska unionens tysktalande befolkning.
- 6 Det är tekniskt möjligt att ta emot kanalen RTL i Tyskland, Österrike och Schweiz via alla befintliga möjligheter för mottagning av tv-sändningar, det vill säga satellit, kabel, IP, OTT/Internet och marktelevision (nedan kallad ursprunglig sändning).
- 7 RTL är en gratis tv-kanal, då det inte tas ut någon avgift för mottagning av denna i privata hem och i majoriteten av mottagningsmöjligheterna är dess signal inte krypterad.
- 8 Även om kanalen RTL:s programutbud är riktat till en publik bosatt i Tyskland, Österrike och Schweiz och alla reklamfinansieringskällor kommer från dessa länder, är det mot bakgrund av satellitsignalöverföringen (satelliten ASTRA 19, 2° Öst), tekniskt möjligt att ta emot denna kanal i flera andra europeiska länder, däribland Portugal. Det räcker härför att använda en vanlig parabolantenn som är inställd på satellit ASTRA 19, 2°.
- 9 Beträffande kabeltelevissionsaktörers eller hotells mottagning och användning av denna signal, anser klagandebolaget att det har rätt att, på villkor som det anser lämpliga, tillåta eller förbjuda vidaresändning och överföring till allmänheten av dessa sändningar, eftersom klagandebolaget har för vana att ingå licensavtal i detta avseende.
- 10 Klagandebolaget har redan ingått ett antal licensavtal i detta avseende såväl med kabeltelevissionsaktörer som med hotell inom Europeiska unionen. Dessa avtal utgör tillsammans med reklamintäkter bolagets inkomstkälla. Hotellet ”Pestana Berlin Tiergarten” som är beläget i Berlin och drivs av ett bolag som tillhör Pestana-koncernen, bolaget Pestana Berlin S.A.R.L., med säte i Luxemburg, betalar en ersättning till den tyska upphovsrättsorganisationen GEMA, specifikt för tillhandahållandet av de kanaler som tillhör Media Group RTL, det vill säga kanal RTL, till respektive kunder.
- 11 Klagandebolaget har redan ingått ett antal avtal avseende licens för vidaresändning och överföring till allmänheten av dessa program med

kabeltelevisionsaktörer som är verksamma i Portugal, samt med några hotell belägna i Portugal. Bolaget har preciserat att för de portugisiska hotellen tillämpas genom ingåendet av dessa avtal, beträffande kanalen RTL, ett pris på 0,20 euro per rum och månad, jämte tillämplig skatt. Detta pris är oberoende av hotellets beläggningsgrad.

- 12 Motpartsbolaget Grupo Pestana S.G.P.S., S. A. (nedan kallad Grupo Pestana) är ett bolag som ägnar sig åt förvaltning av andelar i andra bolags kapital, som en indirekt form av bedrivande av ekonomisk verksamhet.
- 13 Motpartsbolaget Grupo Pestana har majoritetsinnehav i bolag som i sin tur äger eller driver hotellanläggningar som anges detaljerat i domarna i det nationella målet och utgör en av de största portugisiska koncernerna inom turismsektorn, vilken driver turistlogianläggningar som omfattar sammanlagt cirka 9 450 rum. Denna företagskoncern äger 45 hotell (i Portugal och andra länder), 9 Vacation Club-komplex, 4 faststighets-/turist-komplex och sköter förvaltningen av en kedja som omfattar 33 Pousadas de Portugal [(Paradores)].
- 14 Motpartsbolaget Salvor, Sociedade de Investimento Hoteleiro, S. A. (nedan kallad Salvor), i vilken motparten Grupo Pestana har en direkt ägarandel på 98,98 procent, är ett portugisiskt bolag vars verksamhet består i drift och marknadsföring av hotell genom uppförande och finansiering av uppförande av hotell samt direkt eller indirekt drift av hotell och liknande anläggningar.
- 15 Motpartsbolaget Salvor driver hotellkomplex belägna i Portugal vilka anges detaljerat i domarna i det nationella målet.
- 16 Klagandebolaget RTL har väckt talan mot motpartsbolagen GRUPO PESTANA och SALVOR och yrkat följande:
 - i. Det ska fastställas att anskaffning och tillhandahållande av kanalen RTL:s program i rummen på hotellen D. João II och Alvor Praia samt i rummen på övriga hotell som, direkt eller indirekt, drivs av Salvor, utgör en överföring till allmänheten enligt bestämmelsen i artikel 187.1 e i upphovsrättslagen eller, i andra hand, en vidareändring av dessa program enligt bestämmelsen i artikel 187.1 a i upphovsrättslagen.
 - ii. Det ska fastställas att det tillhandahållande som det hänförs till i föregående punkt kräver förhandstillstånd av RTL, i dess egenskap av sändarföretag och innehavare av rättigheter näraliggande upphovsrätten till sina program, särskilt rätten att tillåta överföring till allmänheten av dessa program och rätten till vidareändring av dessa, liksom rätten till en ersättning för desamma.
 - iii. Det ska fastställas att i den mån klagandebolaget inte har beviljat det tillstånd som avses i förevarande punkt är tillhandahållandet av kanalen RTL i rummen av de av Salvor drivna hotellen olagligt.

- iv. Salvor ska förbjudas att ge tillgång till kanalen RTL i rummen på de hotell som den driver, utan att på förhand begära tillstånd av RTL för vidareändning och/eller överföring till allmänheten av dess program.
- v. Salvor förpliktas att, som ersättning för vidareändning och/eller överföring till allmänheten av kanalen RTL:s program, betala ett belopp på 0,20 euro, per rum och månad, för den period som löpt mellan den tidpunkt då Salvor började tillhandahålla denna kanal i rummen på dess hotell till den dag då det olagliga tillhandahållandet av kanalen RTL:s program upphör, jämte lagenlig ränta från dagen då domen i denna del vinner laga kraft till dess att full betalning av nämnda belopp sker.
- vi. Motpartsbolaget Grupo Pestana ska åläggas solidariskt betalningsansvar avseende de belopp som avses i punkten iv ovan.
- vii. Grupo Pestana ska, i egenskap av det dominerande bolaget, förpliktas att vidta lämpliga åtgärder inom koncernen, särskilt genom bindande anvisningar avseende bestämmelsen i Código das Sociedades Comerciais (den portugisiska lagen om kommersiella bolag), för att de bolag som det äger inte ska tillhandahålla kanalen RTL på de hotell som de driver utan att först beviljas tillstånd av klagandebolaget, mot betalning av motsvarande ersättning.
- viii. Grupo Pestana ska förpliktas att, som ersättning för vidareändning och/eller överföring till allmänheten av kanalen RTL:s program, betala ett belopp på 0,20 euro, per rum och månad, för den period som löpt mellan den tidpunkt då de hotell som drivs av resten av de bolag som det äger (utöver Salvor) började tillhandahålla denna kanal i respektive rum fram till den dag då det olagliga tillhandahållandet av kanalen RTL:s sändningar upphör, jämte lagstadgad ränta från den dag då domen i denna del vinner laga kraft till dess att full betalning av beloppet sker.
- ix. Salvor ska förpliktas att betala ett vite, som ska delas lika mellan RTL och staten, med ett belopp på 5 000 euro per dag, från den dag då domen i denna del vinner laga kraft, som Salvor inte uppfyller kravet i punkt iv) ovan.
- x. Grupo Pestana ska solidariskt förpliktas att betala det belopp som avses i yrkandet i föregående punkt, mot bakgrund av att, sedan 2014, i rummen på hotellen Pestana Alvor och D. João II, som drivs av motpartsbolagen, program på kanalen RTL, som tillhör klagandebolaget, har sänts utan tillstånd och utan betalning av någon ersättning, vilket enligt klagandebolaget utgör en överföring till allmänheten enligt bestämmelsen i led e i artikel 187.1 i upphovsrättslagen eller, i andra hand, utgör en vidareändning av dessa program enligt led a i samma bestämmelse.
- 17 Domstolen i första instans biföll i sin dom delvis talan och fastställde att klagandebolagets anskaffning och tillhandahållande av kanalen RTL:s program i rummen på hotellen D. João II och Alvor Praia, liksom i rummen på de övriga hotell som direkt eller indirekt drevs av motpartsbolagen Grupo Pestana och

Salvor, utgjorde en överföring till allmänheten enligt bestämmelsen i artikel 187.1 e i upphovsrättslagen (dock utan att ”betala anmälningsavgift”), men ogillade de övriga yrkanden som framstälts gentemot motpartsbolagen.

- 18 Domstolen i första instans angav, till stöd för sin slutsats, sammanfattningsvis att motpartsbolagens beteende utgjorde en ”överföring till allmänheten”, vilken emellertid skett utan att de hade betalat någon specifik ersättning för att få visa kanalen RTL. Den angav även att spridningen av denna kanal inte utgjorde en ”vidaresändning av program”, eftersom varken motpartsbolagen eller de hotell som angavs i ansökan är sändarföretag.
- 19 I enlighet härmed fastställde den domstolen att motpartsbolagens sändning av kanalen RTL inte var olaglig, enligt artikel 187.1 a och e i upphovsrättslagen och ogillade, följaktligen, klagandebolagets fastställelseyrkande, liksom yrkandena om ersättning, såväl på grundval av bestämmelserna om civilrättsligt ansvar som enligt principen om obehörig vinst.
- 20 Då klagandebolaget ansåg att detta avgörande var felaktigt, överklagade det domen till Tribunal da Relação de Lisboa (Appellationsdomstolen i Lissabon), vilken i dom fastställde den överklagade domen.
- 21 Tribunal da Relação de Lisboa (Appellationsdomstolen i Lissabon) angav, till stöd för sitt avgörande, i tillämpliga delar, sammanfattningsvis att spridning via koaxialkabel av kanalen RTL:s program genom ett antal tv-apparater som installerats i rummen på de hotell som drivs av motpartsbolagen inte utgjorde en ”vidaresändning av program”, mot bakgrund av den definition som ges i punkt 10 i artikel 176 i upphovsrättslagen.
- 22 Då klagandebolaget ansåg att detta avgörande var felaktigt, överklagade det domen till Supremo Tribunal de Justiça (Portugals högsta domstol), som förklarade att överklagandet kunde tas upp till prövning.

Parternas huvudargument

- 23 [Klagandebolaget] har gjort gällande att, åtminstone från början av 2014 erbjöd några av de hotellanläggningar som drivs av motpartsbolaget sina kunder möjligheten att se en av de tv-kanaler som sändes av klagandebolaget (kanalen RTL) via satellit, och hämtade motsvarande signal via en parabolantenn och ledde den till tv-apparater installerade i respektive rum genom ett nät av koaxialkablar.
- 24 Klagandebolaget har hänvisat till bestämmelsen i upphovsrättslagen och i lagdekret nr 333/97 om satellit- och kabelsändning, samt de exklusiva rättigheter som denna bestämmelse, enligt detta bolag, ger ”sändarföretagen” i samband med användning av sändningarna i kommersiellt syfte – i synnerhet rätten att förbjuda/tillåta överföring till allmänheten av dessa program i stället för dem som finns att tillgå mot betalning av en avgift, och rätten att förbjuda/tillåta vidaresändning av dessa program, både sådana som sker via radiovågor och

sådana som sker via kabel, oberoende av vem som utför dessa även om det rör sig om ett sändarföretag, och gjorde i första instans vid Tribunal da Propriedade Intelectual (immaterialrättsdomstolen) gällande att den ansåg att motpartsbolaget Salvors tillhandahållande av kanalen RTL:s program i rummen på de hotell som det driver samtidigt åsidosatte dessa båda rättigheter eller, åtminstone, den andra av dessa (rätten att tillåta eller förbjuda vidareändning av dessa program).

- 25 Immaterialrättsdomstolen angav att motpartsbolaget Salvors sändning av kanalen RTL i rummen på dess hotell inte åsidosatte den rätt till vidareändning som föreskrivs i artikel 187.1 a i upphovsrättslagen, eftersom den rätt till vidareändning som denna rättsliga bestämmelse avser endast omfattar vidareändning av radio- och tv-program när vidareändningen utförs av sändarföretag (det vill säga när denna vidareändning bokstavligen överensstämmer med definitionen av begreppet "vidareändning" i artikel 176.10 i upphovsrättslagen) och att motpartsbolaget Salvor, då det är ett hotellföretag, inte kan klassificeras som sändarföretag.
- 26 Tribunal da Relação de Lisboa (Appellationsdomstolen i Lissabon) ogillade överklagandet, i den dom som har överklagats till sista instans, och fastställde den dom som immaterialrättsdomstolen meddelat i första instans, särskilt beträffande bristande uppfyllande av de lagstadgade villkoren för rätt till vidareändning som sändarföretagen har enligt gällande rätt.
- 27 Den grundläggande rättsfråga som är aktuell i sista instans och som, i synnerhet, avgör om de yrkanden som klagandebolaget har framställt ska bifallas eller inte, avser huruvida spridningen via koaxialkabel av kanalen RTL:s program, i de olika rummen på hotellen Alvor Praia och Dom João II (som drivs av motpartsbolagen), utgör en vidareändning av dessa program, som mot bakgrund av gällande bestämmelser är villkorad av ett tillstånd av sändarföretaget.
- 28 Sändarföretagens rätt att tillåta och förbjuda vidareändning av deras program – som föreskrivs i artikel 187.1 a i upphovsrättslagen, jämförd med artiklarna 3 och 8 i lagdekret nr 333/97 – omfattar inte bara en samtidig sändning av programmen när den som vidareänder dem är ett annat sändarföretag än det företag som de härrör från, utan också en överföring till allmänheten, som görs samtidigt och oavkortat via kabel, av en ursprunglig sändning av radio- eller tv-program avsedda för mottagning av allmänheten, oberoende av huruvida den som genomför denna överföring till allmänheten är ett sändarföretag eller inte.
- 29 Lagdekret nr 333/97 utvidgade nämligen det spektrum av rättigheter som sändarföretag har enligt upphovsrättslagen.
- 30 I nämnda text definieras, i artikel 3 c, begreppet vidareändning via kabel som "spridning till allmänheten, samtidigt och oavkortat via kabel, av en ursprunglig sändning av tv- och radioprogram avsedda för mottagning av allmänheten".

- 31 Enligt lydelsen i bestämmelsen i artikel 8 i detta lagdekret ska ”bestämmelserna [i artikel] 187 i lagen om upphovsrätter och närstående rättigheter tillämpas på sändarföretagen, vad gäller ... vidareändning via kabel”.
- 32 I artikel 187 i upphovsrättslagen fastställs räckvidden för sändarföretagens rätt att hindra användning av deras ursprungliga sändningar. Således fastställdes i lagdekret nr 333/97, i dess artiklar 3 och 8, till förmån för sändarföretagen en rätt för sändarföretagen att tillåta eller förbjuda tredjemän att vidareända deras sändningar via kabel.
- 33 Den hänskjutande domstolen har emellertid ansett att sändarföretagen inte har rätt att tillåta eller förbjuda tredjemän att till allmänheten, samtidigt och oavkortat via kabel, sprida en ursprunglig sändning av tv- och radioprogram avsedda för mottagning av allmänheten.
- 34 Enligt resonemanget i den överklagade domen har sändarföretag inte enligt artikel 3 i lagdekret nr 333/97 någon rätt att förbjuda (eller tillåta) vidareändning via kabel av deras sändningar, utan endast en rätt att förbjuda (eller tillåta) en samtidig sändning av dessa för det fall den som vidareänder dessa själv är ett sändarföretag [i enlighet med bestämmelsen i artikel 187.1 a i upphovsrättslagen].
- 35 Enligt klagandebolaget gör emellertid den tolkning som domstolarna i första och andra instans har gjort det svårt att förstå vilket det juridiska ändamålet är med begreppet ”sändning via kabel” i artikel 3 i lagdekret nr 333/97 och att förstå hänvisningen till artikel 187 i upphovsrättslagen som förekommer i artikel 8 i nämnda text.
- 36 Enligt klagandebolaget har Tribunal da Relação (Appellationsdomstolen) emellertid tolkat bestämmelsen som ett undantag från gällande rätt, utan att ge något skäl för ett sådant undantag och utan att förklara vilken betydelse som ska ges de bestämmelser som klagandebolaget har gjort gällande.
- 37 Artikel 187.1 i upphovsrättslagen fastställer nämligen räckvidden av det lagstadgade förbud som gäller för sändarföretag i Portugal. Denna bestämmelse har emellertid kompletterats med lagdekret nr 333/97 av den 27 november, som reglerar sändningar via satellit och överföring via kabel av ursprungliga sändningar, vilket för sändarföretagen garanterar vissa rättigheter i förhållande till tredjemän som, via satellit eller kabel, överför deras ursprungliga sändningar.
- 38 Lag dekret nr 333/97 utvidgade, i dess artikel, 2 de rättigheter (att förbjuda) som upphovsrättsinnehavaren har i förhållande till tredjemän som utför radio- och tv-sändningar eller vidareändningar (vilka regleras i artiklarna 149–156 i upphovsrättslagen), genom att bland dessa sändningar (som inte tillåtits upphovsmannen) inkludera radio- och tv-sändningar via satellit och överföring via kabel, enligt definitionerna i nämnda text.
- 39 Liksom artikel 2 utvidgade rättigheterna för upphovsrättsinnehavare, genom att även inkludera rätten att förbjuda överföring via kabel av deras verk, utvidgar

lagdekretet således, enligt definitionen i artikel 3.8, analogt, förbudslagstiftningen för sändarföretagen, genom att även inkludera rätten att förbjuda tredjemän utan tillstånd att vidareända deras ursprungliga sändningar via kabel.

- 40 Tribunal da Relação har, enligt klagandebolaget, grundat sin uppfattning att de faktiska omständigheter som fastställts omfattades av begreppet sändning i artikel 3 i lagdekret nr 333/97, som reglerar radio- och tv-sändning via satellit och sändning via kabel av ursprungliga radio- och tv-sändningar, på två överväganden.
- 41 Det första övervägandet utgår från premissen att lag 50/2004 av den 24 augusti ändrade lydelsen av artikel 176 i upphovsrättslagen, varför det av denna kan dras slutsatsen att om lagdekret nr 333/97 hade haft till syfte att ändra räckvidden av sändarföretagens förbud, skulle denna ändring ha återspeglats i upphovsrättslagens lydelse genom lag 50/2004 av den 24 augusti, vilket inte var fallet.
- 42 Enligt klagandebolaget bortser denna tolkning helt från syftet med lag 50/2004 av den 24 augusti. Denna text hade inte till syfte att harmonisera regleringen av till upphovsrätterna närstående rättigheter för sändarföretag i Portugal, utan endast att anpassa den nationella lagstiftningen till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001, om harmonisering (inom Europeiska unionen) av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (det så kallade direktivet om informationssamhället).
- 43 Lagstiftaren avsåg inte genom lag 50/2004 av den 24 augusti omarbete upphovsrättslagen och hade inte heller för avsikt att konsolidera den då gällande lagstiftningen på området upphovsrätter och närstående rättigheter. Nämda lag innebar endast en anpassning av den nationella lagstiftningen till direktivet om informationssamhället. Således berodde den omständigheten att denna text inte ändrar begreppet ”vidaresändning” som fastställs i artikel 176 i upphovsrättslagen på att det direktiv som den var ämnad att införliva med den portugisiska lagstiftningen inte krävde någon sådan ändring. Klagandebolaget har svårt att se på vilket sätt detta förhållande kan påverka tolkningen av lagdekret nr 333/97.
- 44 Tribunal da Relações (Appellationsdomstolens) andra övervägande, grundar sig enligt sökanden på Europeiska unionens domstols dom av den 16 februari 2017 i målet C-641/15.
- 45 Europeiska unionens domstol angav i nämnda dom följande: ”Det ska erinras om att domstolen i dom av den 7 december 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punkterna 47 och 54), slagit fast att ett hotells sändning till hotellets rumsgäster av en signal via tv-apparater, oberoende av vilken teknik som används för sändningen, ska anses utgöra en överföring till allmänheten, i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29, och att den omständigheten att rum på en sådan inrättning är av privat beskaffenhet inte utgör hinder för att överföring av ett verk via detta medium ska anses utgöra överföring till allmänheten, i den mening som avses i denna bestämmelse” (punkt 17).

- 46 Enligt klagandebolaget har Tribunal da Relação de Lisboa (Appellationsdomstolen i Lissabon) av detta utdrag dragit slutsatsen att sändning av tv-kanaler i de olika rummen på hotellanläggningarna utgör en överföring till allmänheten och inte en vidareändning, oberoende av huruvida denna sändning görs via koaxial kabel.
- 47 Enligt klagandebolagets mening förefaller Tribunal da Relação felaktiga bedömning bestå i uppfattningen att dessa båda begrepp (överföring till allmänheten och sändning via kabel) utesluter varandra, det vill säga att den omständigheten att ett hotell utför en överföring till allmänheten eliminerar möjligheten att det utför en sändning via kabel.
- 48 Enligt klagandebolaget utgör ingen av dessa båda av Tribunal da Relação de Lisboa formulerade överväganden någon giltig grund för tolkningen att bestämmelsen i lagdekret 333/97 är ett undantag.
- 49 Klagandebolaget anser att Tribunal da Relação de Lisboa har gjort en felaktig bedömning i sitt svar på den aktuella rättsfrågan och att den, eftersom den har begått allvarliga fel i tolkningen av artikel 187 i upphovsrättslagen, jämförd med bestämmelserna i artiklarna 3 och 8 i lagdekret nr 333/97, har meddelat ett avgörande som ska ogiltigförklaras av den hänskjutande domstolen, vilken ska ersätta domen med en dom innehållande den motsatta slutsatsen.
- 50 Klagandebolaget har gjort gällande att ett förhandsavgörande av Europeiska unionens domstol ska begäras beträffande den omtvistade frågan.
- 51 Motpartsbolagen har, i sina svarsinlagor, gjort gällande att den överklagade domen ska bekräftas.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 52 Som framgår av det ovan anförda, är den grundläggande frågan i målet om överklagande huruvida sändning via en koaxial kabel av kanalen RTL:s sändningar i de olika rummen på hotellen Alvor Praia och Dom João II (som drivs av motpartsbolagen), utgör en vidareändning av dessa sändningar, villkorad, enligt bestämmelsen i artikel 187.1 a i upphovsrättslagen av ett tillstånd av sändarföretaget (i detta mål klagandebolaget).
- 53 Det ska erinras om att domstolarna i första och andra instans ansåg att det inte förelåg någon ”vidareändring”, i den mening som avses i bestämmelserna i artikel 176.9 och 176.10 i upphovsrättslagen respektive artikel 3 g i Internationella konventionen om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram och radioföretag, upprättad i Rom den 26 oktober 1961, eftersom motpartsbolagen inte uppfyller kriterierna för ett radioföretag.
- 54 Klagandebolaget har gjort gällande att den rätt som sändningsbolagen har att tillåta eller förbjuda vidareändring av dess program – vilken föreskrivs i artikel

187.1 a i upphovsrättslagen, jämförd med artiklarna 3 och 8 i lagdekret nr 333/97 – inte bara omfattar en samtidig sändning av programmen när den som sänder dem är ett annat sändarföretag än det som utför, inte bara överföringen till allmänheten, samtidigt och via kabel, utan också en ursprunglig sändning av tv- och radioprogram avsedda för mottagning av allmänheten (oberoende av huruvida den som genomför denna överföring till allmänheten är ett sändarföretag eller inte).

55 För att besvara denna fråga ska det med precision fastställas vilken räckvidd som ska tillskrivas skyddet i bestämmelsen i artikel 187.1 a i upphovsrättslagen, jämfört med bestämmelsen i artikel 176.9 och 176.10 i upphovsrättslagen och i lagdekret nr 333/97, genom vilket rådets direktiv av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidaresändning via kabel har införlivats med den portugisiska lagstiftningen.

56 Den portugisiska lagstiftning som är tillämplig i förevarande mål är den som följer av upphovsrättslagen, särskilt artiklarna 176.9 och 176.10 samt 187.1 a som har följande lydelse:

Artikel 176

”9 – Med sändarföretag ska avses varje företag som utför radio- och tv-sändningar av ljud eller bild, varvid med radio- och tv-sändningar ska avses sändningar av ljud eller bild, eller representationer av dessa, separat eller kumulerat, på trådburen eller trådlös väg, särskilt genom radiovågor, fiberoptik, kabel eller satellit, avsedda för mottagning av allmänheten.

10 – Med vidaresändning ska avses ett sändarföretags samtidiga sändning av ett annat sändarföretags sändning.”

Artikel 187

”1– Sändarföretag har rätt att tillåta eller förbjuda följande:

a) Vidaresändning av dess sändningar genom radiovågor.”

57 Det är i sin tur lika relevant för lösningen i förevarande mål att jämföra bestämmelserna i lagdekret nr 333/97, särskilt artikel 3 c, som anger vad som ska förstås med ”sändning via kabel” (se punkt 30 ovan).

58 I artikel 8 i denna text anges uttryckligen att, bland annat, artikel 187 i upphovsrättslagen är tillämplig på sändning via kabel.

59 Mot bakgrund av gällande lagstiftning föreligger emellertid tvivel beträffande huruvida tolkningen av de tillämpliga bestämmelserna i upphovsrättslagen och i lagdekret nr 333/97 är förenlig med rådets direktiv 93/38, i huvudsak när det gäller huruvida, mot bakgrund av lydelsen i artikel 187.1 a i upphovsrättslagen,

förteckningen av de rättigheter som ges sändarföretagen ska anses utvidgad, särskilt mot bakgrund av bestämmelserna i lagdekret nr 337/97 och dess ursprungskälla, direktiv 93/83/EEG (Satellit- och kabeldirektivet).

- 60 Mot bakgrund av framställningen i klagandebolagets överklagande, beror bifallandet eller ogillandet av detta överklagande på vilket svar som ges på de frågor som hänskjuts till Europeiska unionens domstol.
- 61 Förutom de domar som domstolen i första instans respektive Tribunal da Relação de Lisboa har meddelat i förevarande mål, känner den hänskjutande domstolen inte till någon portugisisk rättspraxis som – direkt – svarar på de specifika frågor som har uppkommit i detta mål, eller någon praxis från EU-domstolen som gör det möjligt att, på ett enhetligt sätt, besvara dessa.
- 62 Eftersom Supremo Tribunal de Justiça (Portugals högsta domstol) är sista instans i Portugal, beslutar den att, i enlighet med artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ställa de ovan angivna frågorna till Europeiska unionens domstol.